

Pojęcia stosowane w statystyce publicznej

Małżeństwo

Nazwa angielska: Marriage

Definicja:

Związek między dwiema osobami płci odmienniej, zawarty zgodnie z obowiązującym prawem, pociągający za sobą pewne wzajemne prawa i obowiązki, ustalone w przepisach i zwyczajach.

Dodatkowe wyjaśnienia metodologiczne:

Dane o małżeństwach uwzględniają związki małżeńskie zawarte w formie przewidzianej prawem w urzędach stanu cywilnego — ustawa Prawo o aktach stanu cywilnego z dnia 28 listopada 2014 r. (Dz. U. 2014, poz. 1741 z późn. zm.). Przepisy prawa rodzinnego reguluje ustawa z dnia 25 II 1964 r. — Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 1964 r. Nr 9, poz. 59 z późn. zm.).

Od 1999 r. — na mocy ustawy z dnia 24 VII 1998 r. o zmianie ustaw — Kodeks rodzinny i opiekuńczy, Kodeks postępowania cywilnego, Prawo o aktach stanu cywilnego, ustawy o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 117, poz. 757) — w urzędach stanu cywilnego rejestrowane są także małżeństwa podlegające prawu wewnętrznemu kościoła lub związku wyznaniowego — zawarte w obecności duchownego. Małżeństwo zawarte w tej formie podlega prawu polskiemu i pociąga za sobą takie same skutki cywilnoprawne, jak małżeństwo zawarte przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego.

W powszechnych spisach ludności stan cywilny jest ustalany na podstawie dobrowolnego oświadczenia osób. Do spisu z 1988 r. rejestrowano wyłącznie stan cywilny faktyczny, a nie formalno-prawny, począwszy od spisu z 2002 r. gromadzone są informacje o obydwu. Wyniki spisu wyróżniają zarówno związki formalno-prawne jak i nieformalne.

Źródło definicji:

- ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy
Miejsce publikacji: (Dz. U. z 2023 r. poz. 2809)
- ustawa z dnia 28 listopada 2014 r. - Prawo o aktach stanu cywilnego
Miejsce publikacji: (Dz. U. 2021 poz. 709, z późn. zm.)

Pojęcie nadrzędne:

- Bilans ludności według stanu cywilnego
- Ruch naturalny ludności

Pojęcie podrzędne:

- Małżeństwo istniejące
- Małżeństwo pierwsze
- Współczynnik małżeństw

Dziedzina:

Demografia

Jednostka odpowiedzialna merytorycznie:

GUS - Departament Badań Demograficznych

e-mail: Sekretariat-BD@stat.gov.pl

Zmiany w opisie pojęcia:

- Małżeństwo

Opis pojęcia który obowiązywał do: 31.12.2017